

for Magtprincippet. Man kunde vel tænke sig, at der fra Stormagternes Side vilde blive set med skæve Øjne paa et saadant snævrere Samarbejde indenfor Forbundet mellem de smaa Stater, at man vilde betragte det som Dannelsen af en Stat indenfor Staten, om der fandt en saadan Sammenslutning Sted mellem de smaa Stater. Det vil dog neppe blive Tilfældet. I alt Fald udtaler de engelske Motiver, der er trykte i Forslaget, rent ud, at det vil være tilraadeligt og velkomment, at et saadant Samarbejde mellem de mindre Stater finder Sted. Dette kan kun opfordre os til at gaa i Gang med Arbejdet for en saadan Samvirken med de andre nordiske Lande og de smaa neutrale Stater i Europa.

Spørger man nu om Fremtidsudsigterne for Folkenes Forbund, er det klart, at man maa være meget varsom med at spaa. Der er nok af Skepsis, Ligeegyldighed og Pessimisme. Man henviser til Historien og peger paa, hvorledes det gik med den hellige Alliance og dens Opgave, som ikke blot var at opretholde den bestaaende Regeringsform indenfor Staterne, men ogsaa den bestaaende territoriale Tilstand og søge at skabe en Fredstilstand. Det var ikke længe, at denne Virksomhed var i Stand til at holde de forskellige Nationer, der havde sluttet sig dertil, sammen. Man peger paa Haager-Konferencerne, Fredskonferencerne, der blev sammenkaldt med det store Maal at skabe en varig Fred mellem de europæiske Stater, og hvorledes disse Bestræbelser allerede i Løbet af kort Tid viste sig aldeles ikke at føre til det Maal, man tilsigtede. Man peger endvidere paa det uheldige i, at Amerika har stillet sig paa den Maade, som sket er, overfor det foreliggende Udkast, og at det er meget tvivlsomt, om Amerika overhovedet vil gaa med dertil. Man peger paa, at der er store Stater i Europa, der ikke er med ved Forbundets Dannelse, saaledes at det mere faar Karakteren af et Sejrherrenes Forbund end af et Nationernes Forbund. Endvidere henviser man til de sociale, økonomiske og moralske Tilstande i store Dele af Europa, og man spørger os, om vi tror, at dette danner et holdbart Grundlag for et Nationernes Forbund, der skal kunne sikre Freden.

Vi anerkender naturligvis, at der er meget berettiget i disse Indvendinger, men paa den anden Side mener jeg, at vi alligevel bør tiltræde Forbundet, thi netop de Tilstande rundt omkring i Europa, som jeg nævnte, gør det til en bydende

Nødvendighed, at der gøres et alvorligt Forsøg paa at komme frem ad den Vej, der her er angivet. Det skylder vi simpelt hen os selv og vore Efterkommere. Vi skylder hele Menneskehedens Fremtid at gøre et Forsøg paa at vanskeliggøre og, om muligt, umuliggøre en Gentagelse af den Katastrophe, der nu har ramt Verden, og som vi vil lide under i mange Aar. Der maa derfor rettes en varm Tak og Anerkendelse, allermest fra de smaa Staters Side, til Stifterne af Folkenes Forbund, Ententemagterne. Og der er Grund til her særlig at fremhæve den Mand, Præsident Wilson, der først lagde hele sin Energi ind i denne Sag, og som synes at være segnet under Arbejdet for dette forhøjede Maal, men saa er der vel heller ingen, der kan siges at være bukket under i Kampen for et ædlere Formaal end det, som Præsident Wilson saa stærkt har virket for.

Det maa jo haabes, at Amerika vil tiltræde det foreliggende Grundlag med saa faa Reservationer som muligt, og det maa haabes, at om kortere eller længere Tid ogsaa de Lande, der nu staar udenfor, vil komme med. Jeg kan dog ingenlunde tiltræde den Betragtning, at det var ønskeligt, om alle Lande i Europa paa det nuværende Tidspunkt blev Medlemmer af Forbundet. Der er Lande, hvor Tilstanden er en saadan, at man ikke paa nogen Maade kan ønske at faa dem som Medlemmer af Folkenes Forbund; jeg behøver her kun at henvise til den kaotiske Tilstand i Rusland. Men forhaabentlig vil om kortere Tid ogsaa de fleste europæiske Magter, der nu staar udenfor, blive Medlemmer. Hvad der her foreligger, er kun en Spire, der let kan fryse bort, men som det maa være en Pligt for os alle efter Evne at søge at pleje og udvikle. Jeg er derfor ikke i Tvivl om, at vi bør tiltræde Nationernes Forbund. Og vi bør ikke tiltræde det med sure Miner, men med den alvorlige Villie og i den alvorlige Overbevisning, at vi bør sætte al vor Energi ind paa, at det nu kan føre til noget godt. Dertil kommer, at vi — saaledes ser jeg paa det — i Længden ikke har noget Valg. Vi vil i Længden ikke kunne holde os udenfor et saadant Folkenes Forbund, og det er ikke af Vejen at henvise til, at hvis vi opsætter vor Tiltræden ud over den Frist, der er givet, og som kun gaar til den 10. Marts, vil Vilkaarene for vor Tiltræden blive daarligere, end de i Øjeblikket er, idet vi da efter § 1 i Forbundspagten ikke som